

Schoolrapport

Openbare Basisschool De Hoge Raven

(17EH00)

2020-2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Inspectie

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Onderwijsaanbod
- 3.4 Methoden
- 3.5 Fysieke ruimten
- 3.6 Protocollen
- 3.7 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

- 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2020
Naam van onze school	Openbare Basisschool De Hoge Raven
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openb. Primair Onderw. Utrecht
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband Utrecht PO

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Missie en visie van Obs De Hoge Raven

Op de Hoge Raven wordt zowel handelingsgericht (HGW) als opbrengst gericht gewerkt (OGW). Dit betekent dat we bij het inrichten van ons onderwijs zoveel mogelijk uitgaan van de onderwijsbehoeften van het kind. Het kind en zijn of haar omgeving staat centraal: wat heeft dit kind, in deze groep, bij deze leerkracht en met deze ouders nodig? Daarnaast zijn we als school gericht op het planmatig verbeteren van de vorderingen van leerlingen. Dit door hoge doelen te stellen, gericht hieraan te werken en leerlingen systematisch te volgen in hun vorderingen. Als school gaan we meer en meer toe naar onderwijs door competente leraren die effectief instructie geven, hun onderwijsdoelen, inhouden en didactiek kunnen afstemmen op verschillen tussen leerlingen en voortdurend reflecteren op het effect van hun lessen: een school die opbrengstgericht werkt.

Missie

Met plezier leren van en met elkaar. Kinderen op de Hoge Raven voelen zich welkom en gewaardeerd op school. Er werkt professioneel personeel dat hoge verwachtingen heeft van de kinderen en er is passende aandacht voor kinderen die meer of minder kunnen. De Hoge Raven streeft er naar een uitdagend en voor kinderen inzichtelijk leerklimaat te bieden. Er is dan ook veel aandacht voor de kwaliteit van onze school. Dit komt tot uiting in de wijze waarop op de schoolontwikkeling wordt opgepakt en kwaliteit systematisch wordt bewaakt.

Visie

Onze uitgangspunten zijn:

ons onderwijs besteedt aandacht aan de eigen multiculturele leefomgeving van de kinderen en de dingen die zich daar afspelen;

de school leert kinderen een positieve kijk op de samenleving te ontwikkelen;

de school sluit aan op de mogelijkheden en de eigenheid van alle kinderen, waarbij wij er naar streven dat leerlingen de kerndoelen behalen;

wij verwachten een positief kritische houding bij leerkrachten kinderen en ouders;

we versterken het competentiegevoel en zelfvertrouwen van kinderen;

ons uitgangspunt is: gedifferentieerd onderwijs met instructie en verwerking; waarbij we in ontwikkeling zijn naar groepsdoorbroken lesgeven en verwerking

wij bieden dynamisch onderwijs waarin het kind zich cognitief, affectief en creatief ontwikkelt. We maken daarbij gebruik van zelfstandige en samenwerkende werkvormen;

wij bieden rust, structuur en duidelijkheid;

wij organiseren regelmatige reflectie door het team op het onderwijs dat wordt gegeven en maken daarbij gebruik van de persoonlijke kracht van elke leraar;

wij organiseren ons klassenmanagement zo, dat er ruimte is voor individuele benadering van kinderen.

Onze visie op passend onderwijs

OBS de Hoge Raven wil onderwijs bieden aan alle kinderen. De school sluit aan op de mogelijkheden en de eigenheid van kinderen, waarbij wij zoveel mogelijk de referentiedoelen willen halen. Alle kinderen hebben in principe dezelfde (leer)doelen, alleen de route er naar toe is anders. Instructie wordt gegeven op drie niveaus. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van zelfstandige en samenwerkende werkvormen. Extra ondersteuning wordt zoveel mogelijk in de groep geboden. Door handelingsgericht te werken houden leerkrachten rekening met de verschillen tussen leerlingen en wordt erkend dat het ene kind meer tijd nodig heeft om iets zich eigen te maken dan het andere kind.

De leerkracht is verantwoordelijk voor het onderwijs en de zorg. De leerkracht stemt zijn aanbod zo goed mogelijk af op de onderwijsbehoefte van het individuele kind. Door de vraag te stellen: wat heeft dit kind, bij deze leerkracht, in deze groep nodig om zich verder te ontwikkelen, proberen we het maximale uit een kind te halen. Er wordt hierbij gekeken naar de stimulerende factoren van kind, leerkracht en groep en daarmee verder te gaan: werken met wat werkt. Uitgangspunt is dat extra hulp zo veel mogelijk in de groep zelf plaatsvindt. Dit doen we omdat de leerkracht de instructies zelf kan blijven geven en daardoor goed zicht houdt op de ontwikkelingen van het kind en om uitzonderingsposities te voorkomen. Deze extra instructie wordt meestal vormgegeven in de vorm van een kleine kring of een verlengde instructie aan de weer- of meergroep.

Voor een meerderheid van de kinderen volstaat de ondersteuning in de klas. Voor een deel van de leerlingen is meer nodig om de kerndoelen te bereiken. Dit kan ondersteuning zijn van de remedial teacher maar ook ondersteuning in de vorm van de IB'er/orthopedagoge, medewerker buurtteam, de orthopedagoog van CED en/of de schoolarts. Bij langdurige of complexe situaties is extra expertise of ondersteuning nodig. Deze extra expertise of ondersteuning voor een langere periode dan twee keer zes weken, is geborgd bij het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Utrecht.

Grenzen aan de zorg

We streven er naar om alle kinderen maximaal te laten ontwikkelen, maar zijn ons tegelijkertijd ook bewust van onze beperkingen. Daarom is ons uitgangspunt niet individueel onderwijs, maar onderwijs met gedifferentieerde instructie en verwerking.

Remedial Teaching (RT)

De Hoge Raven kiest er in haar formatie voor om een deel van haar financiële middelen in te zetten voor het creëren van een zorgstructuur waarbinnen extra ondersteuning rondom de klas in de vorm van remedial teaching voor twee ochtenden in de week mogelijk is. Daarnaast is er tevens een leraarondersteuner voor drie ochtenden in de week beschikbaar.

Remedial teaching wordt geboden als blijkt dat een kind om (nog onbekende redenen) een achterstand heeft opgelopen, andere onderwijsbehoeften of meer instructie nodig heeft dan in de klas te realiseren is. Ook kan het zijn dat een kind met net een beetje extra instructie of inoefenen wel tot

verdere ontwikkeling komt. De RT-er kan eveneens, door diagnostisch onderzoek, kijken of er sprake is van ernstiger problematiek. Remedial teaching komt tot stand nadat de leerkracht en IB'er vastgesteld hebben dat dit een passende vorm van extra hulp lijkt. De RT-er stelt, in samenspraak met de leerkracht, een individueel handelingsplan op (I.H.P). Er is voor elk kind een individueel handelingsplan maar hieraan wordt meestal in kleine groepjes in of buiten de klas gewerkt.

De RT is in principe voor één periode van zes weken en wordt na deze periode geëvalueerd en afgesloten. Ervaring leert dat dat voor kinderen voldoende tijd en ondersteuning is om het aangeboden onder de knie te krijgen. Mocht het zijn dat de RT nog onvoldoende rendement heeft gehad dan wordt er samen met ouders verder gekeken. De RT en leerkracht informeren ouders aan het begin en einde van een RT periode en koppelen de resultaten terug. Dit kan middels een afspraak, maar evengoed via de mail of telefoon. Waar mogelijk koppelen we dit aan een ander gesprek (bijvoorbeeld een rapportgesprek).

Indien blijkt dat ondanks de remedial teaching de ontwikkeling van het kind stagneert dan wel er vragen zijn over hoe het kind het beste leert, gaat de leerkracht met ouders in gesprek om te kijken welke stap in de zorgroute ondernomen dient te worden.

Ontwikkelingsperspectief plan (OPP)

Bij een aantal leerlingen wordt gedurende hun schoolloopbaan geconstateerd dat zij bij één of meerdere vakken niet het eindniveau van de basisschool gaan halen. Er wordt dan besloten dat een leerling met een aangepast programma gaat werken; er wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Dit doen we pas vanaf groep 5 en bij een achterstand van ongeveer 1 a 1,5 jaar voor het vak. Het OPP wordt door de leerkracht, in samenspraak met de ib'er, opgesteld. Het OPP wordt in een gesprek met de ouders schriftelijk vastgelegd.

Speciaal (basis) onderwijs

Het kan zijn, dat na intensieve begeleiding en diverse gesprekken met ouders, binnen onze school onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van het kind. In deze situatie kan er in overleg met ouders en het samenwerkingsverband, besloten worden om over te gaan tot aanmelding voor een school van speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO).

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Wij willen er zijn voor elk kind.

Onze doelstelling is dat elk kind aan het einde van de basisschoolperiode de volgende vaardigheden heeft kunnen ontwikkelen;

Ik ontwikkel mijn talent.

Ik ben verantwoordelijk.

Ik kan samenwerken.

Ik weet wie ik ben.

Ik kan met anderen omgaan.

De Hoge Raven staat in een wijk waarin zowel autochtone als allochtone kinderen wonen. Onze school wordt dan ook door verschillende kinderen bezocht en is te karakteriseren als buurtschool. De afgelopen jaren is er door de nieuwbouw rondom de school een toename van leerlingen wiens ouders beide hoog opgeleid zijn en beiden werkzaam zijn. De leerlingen die onze school bezoeken zijn vergelijkbaar met de gemiddelde Nederlandse basisschool. Dit betekent dat onderstaand, landelijk model, van toepassing is. Concreet betekent dit dat:

Op de Hoge Raven ontwikkelt het overgrote deel van de kinderen (85%) zich voorspoedig. Zij profiteren voldoende van de sterke basis van ons onderwijs. Kind, ouders en school vinden op eigen kracht of in het netwerk de juiste aanpak. De basisondersteuning op de Hoge Raven bevat ondersteuning voor kinderen met dyslexie en lichte mate van gedragsproblematiek. Ook het onderwijs aan meer- en hoogbegaafden is volop in ontwikkeling.

Sterke punten in onze ondersteuning

Er werken op de Hoge Raven kundige leerkrachten met oog voor de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Zij begeleiden de kinderen bij het leerproces.

Herhaalde instructiemomenten voor kleine groepjes kinderen in de klas.

Wij bieden verrijkingsonderwijs gekoppeld aan onze zaakvakkenmethode Davinci.

Wij bieden ondersteuning waar nodig, door middel van ondersteuning in groepjes of individueel.

Grenzen aan onze ondersteuning

Bij ernstige gedragsproblemen met fysiek geweld binnen de groep komt de veiligheid van medeleerlingen en leerkracht in het geding. Samenwerking tussen school en ouders is hierin tevens een bepalende factor.

Bij ernstige leerproblemen waarbij de leerling weinig tot geen groei laat zien bereiken wij de grenzen van onze ondersteuningsmogelijkheden. Hierbij kijken we altijd met ouders wat er nodig is voor de leerling.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

De ambitie is dat we in geval van bovenstaande snel de onderwijsbehoeften in beeld hebben zodat er passende ondersteuning kan worden ingeschakeld.

Contacten met het buurtteam en samenwerkingsverband zijn goed en vinden regelmatig plaats.

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 9-12-2013 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Zorg cyclus

POVO procedure

Monitoren van sociale veiligheid

Najaar 2018 hebben wij deelgenomen aan een thema onderzoek vanuit de inspectie.

Hierbij zijn bovenstaande punten van beleid doorgenomen. De aanpassingen die wij nav het bezoek in 2013 hebben gedaan zijn doorgesproken en als goed bevonden.

Sterke punten

De inspectie heeft geoordeeld dat het onderwijs voldoende op orde was en dat er geen wezenlijke tekortkomingen waren.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Waar	Deskundigheid
	Autisme-specialist
	Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider
	Consulent passend onderwijs
	Dyscalculiespecialist
	Dyslexiespecialist
	Gedrag / sociale vaardigheden specialist
	Jonge kind specialist
	Laagbegaafdenspecialist
	Logopedist
	Meer- en hoogbegaafdheid specialist
	Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper
	Orthopedagoog
	Taal-/leesspecialist

Toelichting deskundigheid

Leerkrachten op de Hoge Raven zijn in voldoende mate pedagogisch, didactisch en begeleidingscompetent om passend onderwijs te realiseren. De Hoge Raven kiest er bewust voor om een deel van de financiële middelen in te zetten om in beperkte mate extra ondersteuning binnen en buiten de klas in de vorm van remedial teaching te verzorgen. Indien er bij een leerling sprake is van complexe- en/of gestapelde problematiek en begeleiding voor een langere periode dan zes weken gewenst is, vraagt de school een arrangement aan bij het SWV. De school beschikt met een RT'er met als expertise dyslexie- en dyscalculie.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorzieningen
	Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)
	Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)

Waar	Anders, namelijk ...
	HB begeleiding

Waar	Anders, namelijk ...
	Verbindingsgroep OZA groep

Toelichting voorzieningen

Het aanbod voor kinderen die meer aankunnen integreren wij in de lessen van Davinci, ons zaakvakkenonderwijs.

De HB specialist ondersteunt hierbij de leerkrachten en coacht de groep kinderen.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Onderwijsaanbod
	Aanbod dyslexie
	Aanbod meer- en hoogbegaafden
	Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling
	Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling
	Compacten en verrijken
	Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen
	Preventieve signalering van leesproblemen

Binnen onze school is er structureel aandacht voor signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Toelichting onderwijsaanbod

Kind en Motoriek is een dagdeel per week aanwezig in school. Zij screenen in overleg met leerkracht en ouders.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Methoden
	Aanpak gedrag(sproblemen)
	Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling
	Aanpak sociale veiligheid
	Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden

Toelichting methoden

DHH voor signalering meer en hoogbegaafdheid.

De Vreedzame school voor gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Ruimte voor één op één begeleiding

Ruimte voor een time-out

Toelichting fysieke ruimten

nvt

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

nvt

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	57 %	43 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Voldoende
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Voldoende
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Voldoende
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Voldoende
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Goed
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Voldoende
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Goed

Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Goed
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Goed
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

Toelichting HGW

Door handelingsgericht te werken, wil de Hoge Raven haar onderwijs en de begeleiding van alle leerling zo optimaal mogelijk afstemmen. Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken, waarbij het handelen van de leerkracht is afgestemd op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind nodig heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast. Wat heeft dit kind, in deze klas, met deze leerkracht en deze ouders nodig? Binnen het klassikale onderwijs houdt de leerkracht rekening met de verschillende onderwijsbehoeften en stemt het onderwijsaanbod daar zo veel mogelijk op af.

De leerkracht verzamelt gegevens in een groepsoverzicht en benoemt de onderwijsbehoeften van de kinderen in haar groep. Op basis hiervan stelt zij een groepsplan op. Hierbij hanteert school de HGW-cyclus. Deze cyclus kent vier fasen:

1. Signaleren. Onder andere het signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
2. Analyseren. Hieronder valt het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
3. Plannen. De leerlingen met vergelijkbare (cognitieve) onderwijsbehoeften clusteren en een groepsplan opstellen.
4. Realiseren. Het groepsplan in de praktijk uitvoeren.

In elke cyclus vindt een clusterbespreking met de IB'er plaats. Elk cluster heeft een didactisch speerpunt wat wordt meegenomen in de HGW cyclus. Er zijn drie cycli per jaar. Het groepsoverzicht dat de leerkracht aan het einde van een schooljaar opstelt, wordt in de overdrachtsweek besproken met de nieuwe leerkracht. Aan de hand van dit groepsoverzicht en een observatieperiode tot aan de herfstvakantie, maakt de toekomstige leerkracht de groepsplannen voor het nieuwe schooljaar. De leerkracht werkt handelingsgericht. De leerkracht observeert en signaleert in de groep. Zij doet interventies naar aanleiding van eigen observaties en (toets) resultaten. Interventies in deze stap: investeren in een goede relatie met elk kind, dynamisch clusteren van kinderen, gelaagde instructie, gevarieerde leerwegen, gevarieerde groepeeringsvormen en materialen. De uitvoering van deze interventies ligt bij de leerkracht zelf.

Leerkracht en ouders wisselen informatie uit over de ontwikkeling van het kind. De leerkracht maakt gebruik van de expertise van ouders. Dit gebeurt d.m.v. het startgesprek en de rapportgesprekken. De leerkracht deelt eventuele vragen over de onderwijsbehoeften van een leerling met een collega. Het accent ligt op uitwisseling van ideeën, waarmee de leerkracht verder kan. Bespreking van handelingsvragen vindt plaats in het bouwoverleg.

Centraal staan de onderwijsbehoeften; wat heeft dit kind nodig, met mij als leerkracht, in deze groep, met deze ouders?

Ouders zijn daar in een belangrijke informatiebron. Een ouder kan de leerkracht waardevolle informatie vertellen over de ontwikkeling van het kind in het verleden, zijn welbevinden en hoe het kind school ervaart. De school kan deze informatie gebruiken om de (cognitieve) ontwikkeling van het kind te plaatsen ten opzichte van leeftijdsgenoten.

Elke cyclus van handelingsgericht werken wordt afgesloten met een clusterbespreking. In de clusterbespreking evalueren de leerkrachten en IB'er de afgelopen periode, bespreken de onderwijsbehoeften van leerlingen en tevens de aandachtspunten voor de komende periode. De leerkrachten verwerken de uitkomsten van de clusterbespreking in het groepsoverzicht. Tegelijkertijd wordt een nieuwe cyclus, waarvoor een aangepast of nieuw groepsplan is opgesteld, gestart. Als de onderwijsbehoeften van een leerling onduidelijk blijven of als een leerling onvoldoende profiteert van het groepsplan, kan besloten worden de leerling aan te melden voor een leerlingbespreking.

De cluster 1/2 werkt op een ontwikkelingsgerichte manier en thematisch. Het kind krijgt eerst de tijd om te wennen, zich veilig te voelen en zelfvertrouwen te krijgen. Daarnaast wordt de cyclus van HGW gevolgd. Er worden groepsplannen gemaakt voor de ontwikkelingsgebieden cijferend- en , fonemisch bewustzijn (o.a. letterkennis, hakken en plakken, klank en rijm) en taal. Iedere vier weken staat een thema centraal. Zo wordt een duidelijke context geboden voor alles wat kleuters leren in deze periode.

De onderdelen registratie en begeleiden binnen het LVS- Parnassys wordt in de onderbouw gebruikt om op kindniveau,- en groepsniveau notities, observaties, toetsen en handelingsplannen vast te leggen. Met behulp van KIJK! wordt de ontwikkeling van een kleuter gevolgd en vergeleken met leeftijdsgenoten.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Zorgroute OBS De Hoge Raven
(Volgens HGW)

HGW: Handelingsgericht werken

Binnen Handelingsgericht werken staan de onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal. De leerkrachten stellen zichzelf hierbij steeds de vraag: Wat heeft dit kind, in deze groep, met deze leerkracht nodig? Aan de hand van het beantwoorden van deze vragen, worden de leerlingen in niveaugroepen ingedeeld (groepsplan). Dit alles gebeurt aan de hand van de fasen: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

GP: groepsplan

Binnen HGW is het groepsplan het belangrijkste instrument. In dit plan worden de doelen voor de verschillende niveaugroepen en individuele leerlingen beschreven. Vier keer per jaar wordt dit geëvalueerd en bijgesteld om op deze manier elke leerling de begeleiding te geven die het nodig heeft.

Groepsoverzicht

Hierin beschrijven de leerkrachten van elke leerling de stimulerende en belemmerende factoren. Wat werkt voor deze leerling in deze groep? Wat werkt juist niet? Dit plan wordt twee keer per schooljaar opgesteld/bijgesteld.

Clusterbespreking

Drie keer per jaar bespreekt de leerkracht haar groep met IB. Dit doen we met de drie groepen van een cluster. Hierin worden de groepsdoelen op cognitief en sociaal gebied geëvalueerd. Wat gaat goed? Lukt het om aan ieders onderwijs- en ondersteuningsbehoeften te voldoen? Worden de doelen uit het groepsplan behaald? Zijn er leerlingen waar zorgen over zijn?

Leerlingbespreking

De leerlingen die naar voren komen uit de groepsbespreking worden besproken tijdens een leerlingbespreking. Bij dit gesprek zijn leerkracht en IB aanwezig. Indien nodig worden ook ouders hierbij uitgenodigd. Wel worden ouders altijd geïnformeerd wanneer hun kind besproken wordt tijdens een leerlingbespreking. Het gesprek is bedoeld om in overleg tot een aanpak te komen, welke in de klas uitgevoerd kan worden.

IB: Intern Begeleider

De intern begeleider leidt en begeleidt de (extra) zorg in de school. Ze begeleidt leerlingen, leerkrachten, onderhoudt contacten met (externe) zorginstanties, e.d. De IB'er is nauw betrokken bij de begeleiding van en gesprekken rondom zorgleerlingen.

RT: Remedial teacher

De Remedial Teacher biedt extra begeleiding aan leerlingen met een achterstand op cognitief gebied. De aanmelding voor RT verloopt via leerkracht en IB.

IHP: Individueel Handelingsplan

Wanneer een leerling extra zorg/ondersteuning nodig heeft op sociaal- emotioneel gebied. Wordt er een individueel handelingsplan opgesteld. Hierin staan de gestelde doelen en de aanpak van de individuele leerling beschreven. Wanneer een leerling wordt begeleidt a.d.h.v. een IHP, worden ouders hier altijd vooraf van op de hoogte gebracht.

OPP: Ontwikkelingsperspectief plan

Wanneer uit onderzoek blijkt dat een leerling cognitief niet in staat is om de einddoelen van groep 8 te halen, wordt een OPP opgesteld voor deze leerlingen. Hierin staan aangepaste, haalbare doelen voor deze leerling beschreven. Dit OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld door de leerkracht in overleg met IB.

Buurtteam

Het buurtteam wordt ingeschakeld wanneer ouders of leerkrachten vragen hebben rondom opvoeding, waar ze zelf niet uitkomen. Vanuit het buurtteam Jeugd en Gezin in Hoograven is Carolien van den Broek als gezinswerker betrokken bij obs De Hoge Raven. Zij is op de vrijdagochtend aanwezig op school.

CED: Centrum Educatieve Diensten

Wanneer we als school vragen hebben op het gebied van gedrag of de werkhouding van een individuele leerling, kan er extra expertise worden ingeroepen d.m.v. aanmelding bij de CED-groep. Een externe deskundige komt in dit geval de leerling observeren. De uitkomst van deze observaties wordt vervolgens besproken met IB, leerkracht en ouders.

Arrangementen

Wanneer de zorg voor een leerling buiten het basisarrangement valt, komt deze leerling in aanmerking voor extra begeleiding in de vorm van arrangement 1, 2 of 3. De aanvraag van dit arrangement verloopt via IB. Hieronder een korte beschrijving van de 3 aanwezige arrangementen:

1. Eenmalige aanschaf van materialen of kortdurende begeleiding in de school (door interne of externe deskundige)
2. Interne deskundigen in de school faciliteren voor wekelijkse individuele begeleiding (RT of IB)
3. Externe deskundigheid in de school faciliteren voor wekelijkse individuele begeleiding (Deskundigen uit het S(B)O)

S(B)O: Speciaal (Basis) Onderwijs

Wanneer de school niet de begeleiding kan bieden die de leerling nodig heeft, wordt de leerling, in overleg met leerkracht, IB en ouders aangemeld voor speciaal (basis) onderwijs. Met het samenwerkingsverband wordt gekeken welke school in de regio passend is voor de leerling.

STROOMSCHEMA INTERNE ZORG

zorgleerlingen:

- als een kind onvoldoende profiteert van het groepsaanbod, de doelen zijn niet behaald;
- als niet duidelijk is waarom een kind zich anders ontwikkelt of gedraagt dan verwacht;
- als we geen zicht hebben op wat reële doelen zijn voor dit kind, het ontwikkelingsperspectief is

onduidelijk;

- als het niet lukt om de onderwijsbehoeften van het kind te formuleren, het is niet duidelijk wat dit kind nodig heeft en hoe dit te concretiseren is;
- als een leerkracht behoefte heeft aan feedback op haar aanpak van een specifiek kind of op de samenwerking met bepaalde ouders;
- als er vermoedens zijn van complexe problematiek en we een aanmelding bij het samenwerkingsverband (SWV) of verwijzing naar een externe instelling voor hulpverlening of een andere school willen voorbereiden;

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Intern begeleider

Toelichting op de samenwerking met ouders

Leerkracht en ouders wisselen informatie uit over de ontwikkeling van het kind. De leerkracht maakt gebruik van de expertise van ouders. Dit gebeurt d.m.v. het startgesprek en de rapportgesprekken.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Leraar / mentor
- Directie, team- of afdelingsleider
- Zorgcoördinator
- Intern begeleider
- Ondersteuningscoördinator

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Leraar
- Directie
- Intern begeleider
- Zorgcoördinator

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuishouding, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Leerplichtambtenaar

Andere keten-/kernpartners
Consulent Passend Onderwijs; Gezinswerker van het buurtteam; Politie; Jeugdgezondheidszorg (JGZ); GGZ / Jeugd GGZ

Toelichting samenwerking

Overleg met school- maatschappelijk werk

Deelnemers: Intern- begeleider, maatschappelijk werker.

Inhoud: In dit overleg wordt gesproken over kinderen waar opvoed- of ontwikkelvragen zijn of als er sprake is van een complexe, of multi- problem situatie . De ouders en het kind zelf worden gezien als serieuze partners om informatie te verkrijgen en om lijnen uit te zetten. De SMW kan eventueel adviseren ten aanzien van de schoolontwikkeling wanneer blijkt dat zij regelmatig met eenzelfde problematiek te maken heeft.

Frequentie:Eens per 4-6 weken + eventueel bij een leerlingbespreking

Overleg met onderwijskundige/ orthopedagoog

Deelnemers: Leerkracht, onderwijsdeskundige/orthopedagoog "CED", Intern begeleider, eventueel met ouders

Inhoud: De groepsleerkracht bereidt, na overleg met IB, de bespreking voor d.m.v. het invullen van het aanmeldformulier leerlingbespreking. Er wordt gekeken naar kindfactoren, leerkrachtfactoren, groepsfactoren en omgevingsfactoren. Met name de aangrijpingskansen en de begeleidingsbehoefte van de leerkracht zelf staat centraal en eventueel of psychologisch/didactisch onderzoek nodig is.

Overleg met ambulant begeleiders van Samenwerkingsverband (WSNS) of cluster 2, 3, 4

Deelnemers: Intern begeleider, groepsleerkracht, rugzak- begeleider, ambulant begeleider, ouders.

Inhoud: De ambulant begeleider laat een groepsobservatie vooraf gaan aan het gesprek en dit dient vaak als leidraad voor het gesprek. De betrokkenen (ouders, Ik, rugzakbegeleider) schetsen wat het probleem is. Tijdens het luisteren wordt het doel eruit gehaald en benoemd. Vervolgens wordt gericht beslist wat het kind de komende periode nodig heeft. Dit wordt terug vertaald naar het groepsplan, of I.H.P.

Frequentie: Bij rugzak- kinderen vindt elke 6-8 weken een groot overleg plaats (dit is verschillend per cluster). Bij begeleiding vanuit WSNS vindt elke 4 à 5 weken een overleg plaats.

Overleg met andere externen

Deelnemers: Intern begeleider, groepsleerkracht, logopedist, therapeut, onderzoeker, ouders.

Inhoud: Veel overleg vindt telefonisch en via de mail plaats. Dit gebeurt tussendoor, of op afspraak. Daarnaast wordt regelmatig een extern persoon uitgenodigd om deel te nemen aan een overleg. Dit gaat om kinderen die onderzocht zijn of onder behandeling zijn.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Inhoudelijk jaarplan

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

D.m.v. rapportage in het lvs, evaluatie in het OPP en groot overleg met betrokkenen.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.

Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.